

Aleksandar Donev. THE RIGHT PATH TO CINEMA. Slatan Dudow: From Tsaribrod via Sofia to Berlin. Institute of Art Studies, Department of Screen Arts, Sofia, 2023, 199 p. ISBN 978-619-7619-25-6

ABSTRACT

This book attempts to bridge a gap and to correct a series of inaccurate or erroneous ideas about the early years of Slatan Dudow (1903–1963). He is known primarily for his collaboration with Bertold Brecht in the late 1920s and the 1930s and as one of the great names in German cinema. His debut *Kuhle Wampe* (*Empty Stomachs*, 1932) is considered a predecessor of neorealist cinema and ranks among the twenty greatest German films. A global phenomenon, highly acclaimed by Jean-Luc Godard and other representatives of the French New Wave, it has inspired and enlightened filmmakers around the world for many decades since its premiere as a model for political cinema that, in universal everyday situations, reveals the logic of social clashes and the path to social change.

The Right Path to Cinema tells about the first twenty-some years of Slatan Dudow's life, his origins and growth as an individual. What did his native town of Tsaribrod (present-day Dimitrovgrad in Serbia), then a small district centre located 60 kilometers from the capital of the Kingdom of Bulgaria, contribute to his success? Who were his teachers at Sofia's Third Male High School who ignited his passion for theatre and cinema? How did he keep these dreams from fading away amidst the misery and hyperinflation of Berlin? What ideas did he manage to transplant on Bulgarian soil from this most dynamic 1920s European cultural metropolis through his articles and correspondence for the Sofia film magazine *Nasheto kino* (*Our Cinema*)? What were the events he witnessed in Bulgaria that shaped his later political and social views?

Александър Донев. Златан Дудов. Правият път към киното. *От Цариброд през София към Берлин.* Институт за изследване на изкуствата, Сектор „Екранни изкуства“, София, 2023, 199 с. ISBN 978-619-7619-25-6

РЕЗЮМЕ

Тази книга се опитва да запълни една празнина и да коригира поредица неточни или погрешни твърдения за ранните години на Златан Дудов (1903 – 1963). Той е известен основно като сътрудник на Брехт в края на 1920-те и през 1930-те и като едно от големите имена в германското кино. Неговият дебют „Куле Вампе“ /Празни стомаси/ (1932) се смята за предшественик на неореализма и се нарежда сред двадесетте най-велики немски филма. Той е световен феномен, оценен от Жан-Люк Годар и колегите му от френската Нова вълна, и много десетилетия след премиерата си вдъхновява и просветлява кинематографисти по целия свят като образец за политическо кино, което в универсални житейски ситуации разкрива логиката на социалните конфликти и пътя за промяна на обществото.

„Правият път към киното“ разказва за първите двадесет и няколко години на Златан Дудов, за неговия произход и изграждане като личност. Какво му дава родният Цариброд, днес Димитровград в Сърбия, тогава малък околийски център на 60 километра от столицата на Царство България? Кои са учителите му в софийската Трета мъжка гимназия, които запалват у него страстита към театъра и киното? Как не допуска тези мечти да угаснат сред мизерията и хиперинфлацията на тогавашния Берлин? Какви идеи пренася на българска почва от този най-динамичен през 1920-те европейски културен метрополис чрез своите статии и кореспонденции за софийското филмово списание „Нашето кино“? Кои събития от българската действителност формират неговите социални и политически възгледи?